



Valtionavustusten jaossa tapahtuneita muutoksia

Johanna Lilja

28.8.2015



Käsiteltäviä asioita

- Miksi muutoksia?
- Hylkäyskriteerit
- Sisällöllisiä linjauksia julkaisu- ja kv. avustuksiin
- Artikkelien määrä hakulomakkeeseen
- Monografiasarjojen tuki nimekeperusteiseksi
- Avoin saatavuus (täydennyksiä 2014 tilanteeseen)
- Vertaisarviointitunnus hakulomakkeeseen
- Hallinnollisten kulujen jyvittäminen
- Käyttöajan pidennys
- Käyttötarkoituksen muutos
- Tuottojen ja kulujen todentaminen tuloslaskelmassa
- Seurojen kysymyksiä



Muutosten taustalla

- Vuoden 2014 julkaisuavustusinfossa saatu ja seuroilta tullut palaute
- TSV:n pyrkimys tehdä avustusten kriteereistä entistä selkeämpiä ja läpinäkyvämpiä
 - > Yksittäisratkaisujen tilalle linjauksia, jotka on hyväksytty TSV:n avustusjaostossa ja hallituksessa.
 - > Hylkäyskriteerit ilmoitetaan niille, joille avustusta ei myönnetä
- Tavoite selkeyttää raportointia okm:lle ja vähentää turhaa byrokratiaa
- Tavoite ohjata avustusraha varsinaiseen käyttötarkoitukseensa ja vähentää palautuksia (v. 2014 palautukset 81 043 ja v. 2015 palautukset 50 467 €)
- Ympäristöstä nousevat ajankohtaiset vaatimukset



Hylkäyskriteerit: julkaisut

- Lehti/ Sarja ei ole tieteellinen (ei vertaisarviointia, ei vapaata käsikirjoitusten tarjontaa)
- Käännökset eivät kuulu tämän tuen piiriin
- Vanhojen numeroiden digitointi ei kuulu tämän tuen piiriin
- Lehdellä / Sarjalla ei ole omakustannusosuutta
- Lehden / Sarjan talous ei ilmene tuloslaskelmasta
- Yhteistyökumppanin rooli jää epäselväksi
- Hybridi-lehti eli verkkolehti, joka kerää kirjastoilta lisensiointimaksuja ja lisäksi kirjoittajamaksuja, mikä ei ole kansallisen avoimuuspolitiikan mukaista (Huom! Tällä EI tarkoiteta painettua lehteä, jolla on avoin rinnakkaisversio.)



Sisällöllisiä linjauksia julkaisu- ja kv. avustuksiin

- Julkaisut: Käännöksistä tuen piiriin kuuluvat vain kommentoidut klassikkokäännökset ja vastaavat, joissa on vankka tutkimuksellinen osuus
- Kansainvälisen toiminnan tuki on tarkoitettu vain kansainvälisten järjestöjen hallitusten kokouksiin tehtäviin matkoihin. Council -tyyppiset elimet eivät kuulu tuen piiriin, ei myöskään suomalaisten seurojen hallitusten tai kansalliskomissioiden edustus. Toivottavaa olisi, että tukea haettaisiin vain niihin hallitusten kokouksiin liittyviin matkoihin, joiden kohde on jo tiedossa.
- HUOM! Tiedeakatemiain neuvottelukunta myöntää vuosittain toimintatukea kansalliskomiteoille ja maksaa komiteoiden jäsenmaksut kansainvälisiin kattojärjestöihin.

<http://www.academies.fi/kansalliskomiteoille/>



Aikakausjulkaisut: uusi kenttä artikkelimäärä

- Myös painettujen aikakausjulkaisujen osalta pyydetään nyt artikkelien määrää
 - Vertaisarvioidut artikkelit
 - Jos lehden sisällöstä merkittävä osuus koostuu katsausartikkeleista ja arvosteluista, kannattaa tämä mainita hakemuksen lopussa ”Hakemuksen perustelut ja lisätietoja” –kentässä. Näiden määrää ei tarvitse kuitenkaan erikseen ilmoittaa.
- Perustelut:
 - Muutamalla lehdellä on ollut tarvetta vähentää kuluja vähentämällä numeroiden määrää. Avustusjaostossa (27.4.) sovittiin, että numeroiden määrän vähentäminen ei vähennä lehden saamaa tukea, jos tieteellisten artikkelien määrä pysyy suunnilleen ennallaan
 - > Tieto artikkelien määrästä tarvitaan
 - Avoimen julkaisemisen rahoitusta varten tarvitaan tietoa artikkelien hinnasta, jolloin avustustietokannan tiedoista saa jonkinlaisen arvion näitä laskelmia varten



Monografiasarjojen tuki

- Sarjoissa ilmestyy vuosittain vaihteleva määrä nimekkeitä
- V. 2015 valtionapu määritelty siten, että edellisen vuoden tuen pohjalta laskettiin nimekekohtainen summa (= sarjalle myönnetty tuki / nimekkeiden määrä 2014) ja tämä on kerrottu vuoden 2015 nimekkeiden määrällä
 - > osalla sarjoista tuki noussut, osalla laskenut
 - > tiliselvitysvaiheessa myönnettyä tukea tarkastellaan suhteessa luvattujen ja ilmestyneiden nimekkeiden määrään
 - > Jos julkaistaan erityisen kalliita nimekkeitä, kannattaa poikkeavat kustannukset kuvailla lisätiedoissa
- Periaatteen toimivuutta seurataan ja asiasta voidaan keskustella vielä kevään 2016 tiliselvityskierroksen jälkeen



Vertaisarviointitunnus hakulomakkeeseen

- Kohdan *Lyhyt selvitys asiantuntijamenettelystä julkaistavien artikkelien/teosten valinnassa* vaihtoehdoksi tulee: ”Sarja käyttää vertaisarviointitunnusta”
- Tunnuksen käytöllä ei ole vaikutusta valtionapuun
- Vaihtoehto otetaan mukaan, koska edellisessä infossa tuli palautetta, että kenttää on työlästä käyttää. Tunnuksen käyttäjä on sitoutunut tiettyihin vertaisarviointikäytäntöihin eikä niitä siksi tarvitse tässä kohdin toistaa.



Toimet avoimen julkaisemisen edistämiseksi

- Kopioston kantaa Elektra-lehtien rinnakkaistallennukseen on tiedusteltu. Vastausta odotetaan 15.9. mennessä, jolloin verkkosivujen ohjeistus päivitetään. Jos Kopiosto ei hyväksy korvausten maksamista rinnakkaistallentaville lehdille, pyydetään okm:ltä vuoden jatkoaika asian selvittelylle.
- Kirjojen osalta Muu tapa, kuvataan lisätiedoissa
 - Esim. monografiasarjojen väitöskirjaosien rinnakkaistallennus sallitaan embargolla
 - Artikkelikokoelmien artikkeleille sallitaan rinnakkaistallennus
 - Avoimuuden pilotointia suunnitellaan vuodeksi



Hallinnollisten kulujen jyvittäminen Muihin kuluihin

- Uusi ohje: *Seuran hallinnollisia kuluja voi jyvittää tähän samassa suhteessa kuin mitä julkaisutoiminnan kulut vastaavat seuran koko kuluista. Siis jos avustettavan julkaisusarjan kulut ovat 70% seuran kaikista kuluista, hallinnollisia kuluja (kuten pankki-, kirjanpito- ja tilintarkastuskulut) voi jyvittää tähän kohtaan 70%.*
- Huom! Jyvittää voi vain niitä hallinnollisia kuluja, joista oikeasti osa kuuluu julkaisutoiminnalle, ei seuran kaikkia kuluja.
- Perustelu: 2014 infossa kritisoitiin vahvasti TSV:n tilintarkastajan ohjetta, että hallinnollisia kuluja (kuten kirjanpitokuluja) ei saa jyvittää julkaisukuluiksi.
-> asiaa selviteltiin OKM:n kanssa ja päädyimme edellä esitettyyn ratkaisuun



Hallinnollisten kulujen jyvittäminen: esimerkkejä

Esim. 1: Seura, jolla kokous- ja retkitoimintaa ja julkaisutoimintaa	
Julkaisutoiminnan kulut	10000
Kokous- ja retkitoiminnan kulut	5000
Hallinnolliset kulut (sihteerinpalkkio, kirjanpito, tilintarkastus, pankkikulut yms.)	5000
Seuran kulut yht.	20000
Julkaisutoiminnan kulujen osuus koko kuluista	50 %
Hallinnollisista kuluista jyvitetään julkaisutoiminnan muihin kuluihin	2500
Esim. 2: Seura, jolla vain julkaisutoimintaa ja vuosikokous	
Julkaisutoiminnan kulut	10000
Hallinnolliset kulut (vuosikokouskutsut, sihteerinpalkkio, kirjanpito, tilintarkastus, pankkikulut yms.)	5000
Seuran kulut yht.	15000
Julkaisutoiminnan kulujen osuus koko kuluista	67 %
Hallinnollisista kuluista jyvitetään julkaisutoiminnan muihin kuluihin	3350



Käyttötarkoituksen muutos

- Koskee julkaisijoita, joilla 2 tai useampia sarjoja
- Käyttötarkoituksen muutoksia ei vuodesta 2015 alkaen tarvitse hakea
- Kevään 2016 tiliselvityslomakkeen lisätiedoissa ilmaistaan, että Sarjan A ylijäämä käytetään kattamaan Sarjan B alijäämää
- Siirtoja voi tehdä vain ko. vuonna avustusta saaneiden sarjojen välillä
- Tavoitteena:
 - Byrokratia kevenee
 - Palautusten määrä vähenee



Käyttöajan pidennys

- V. 2014 ilmoitettu mahdollisuus hakea käyttöajan pidennystä ei enää ole voimassa eli käyttöajan muutosta ei voi vuodesta 2015 alkaen hakea.
- Julkaisutoiminnan osalta mahdollisesti seuraavalle vuodelle siirtyvä osa myönnetystä avustuksesta tulee kirjata avustuksen saajan kirjanpidossa siirtovelaksi, jos julkaisu saapuu painosta julkaisijalle 31.12. klo 24.00 mennessä.
- Jollei siirtovelan käyttö ole mahdollista esim. tilanteessa, jossa julkaisun painatus tai muu valmistumiseen liittyvä toiminto viivästyy seuraavan vuoden puolelle, käyttämätön avustus pitää palauttaa ja avustusta hakea uudelleen seuraavaksi vuodeksi samalle julkaisulle

Perustelu: Käyttöajan pidennykset aiheuttaisivat sen, että TSV:n raportointi OKM:lle ja tiliselvitykset myönnettyistä avustuksista viivästyisivät käytännössä joka vuosi. Viivästykset aiheuttavat lisätyötä myös seuran omaan kirjanpitoon.



Tuottojen ja kulujen todentaminen tuloslaskelmassa

- TSV:n vaatimus, että tiliselvityksessä ilmoitettujen tuottojen ja kulujen on oltava tarkastettavissa tuloslaskelmasta, on aiheuttanut ongelmia osalle julkaisijoista
- Vaihtoehtoisesti voidaan pyytää omalta tilintarkastajalta lausunto, jossa tilintarkastaja toteaa julkaisuavustuksen tulleen käytetyksi avustusehtoja vastaavalla tavalla ja tiliselvityksessä annettavien tietojen vastaavan tilinpäätökseen kirjattuja lukuja. Julkaisija vastaa tämän lausunnon kustannuksista. Malli löytyy sivulta <http://www.tsv.fi/fi/avustukset/julkaisutoiminta-ja-kansainvalinen-toiminta/tiliselvitysohje>
- Jos julkaisu- tai kv. toiminta on pienimuotoista ja siksi sen erittelemisen tuloslaskelmassa ei tunnu perustellulta, voidaan hakemukseen ja tiliselvitykseen liittää jäljennökset toimintaa koskevista kuiteista



Sopimus/Myöntökirje

- On uudistettu siten, että em. muutokset käyvät siitä ilmi
- Hakijan puolelta pitää olla kaksi allekirjoittajaa (seuran allekirjoitusoikeutetut)



Kysymyksiä

Vähennetäänkö julkaisutukea, jos lehti vähentää säästösyistä ilmestysten numeroiden määrää, mutta pitää sivu- tai artikkelimäärän ennallaan?

Vastaus:

Lehtien osalta artikkelimäärän voidaan katsoa vastaavan nimekemäärää. Näin ollen tuet voidaan pitää ennallaan, ellei tukiprosentti lehtien numeromäärän vähentämisen takia nouse yli 30 prosentin.



Kysymyksiä

Miten haetaan sellaiseen kv matkaan avustusta, josta tietää että on tulossa, mutta ei ole vielä päätetty edustajaa, joka lähtee?

Vastaus: Edustajan nimi ei ole ratkaiseva hakemuksessa, mutta tärkeää on osoittaa, että matkustaja on kv. järjestön hallituksen / johtokunnan tai kv. lehden toimituskunnan jäsen. Ihanteellista olisi, että tiedettäisiin, montako matkaa on tulossa ja mihin suuntautuvat.



Kysymyksiä

Suunnittelemme yhteistä kv. Seminaaria ruotsalaisen sisarseuramme kanssa, johon liittyen olen kiinnostunut kv. Toiminnan avustuksiin liittyvistä käytännöistä.

Vastaus: Kansainvälisen toiminnan avustus ei ole tarkoitettu konferenssien ja seminaarien järjestämiseen, vaan ainoastaan kv. järjestöjen jäsenmaksuihin ja kv. järjestöjen hallitusten jäsenten kokousmatkoihin. Konferenssirahoitus on haettavissa lokakuun aikana Suomessa järjestettäviin konferensseihin.

<http://www.tsv.fi/fi/avustukset/kansainvaliset-konferenssit-ja-kansalliset-seminaarit>



Kysymyksiä

Voiko julkaisuavustusta saada esimerkiksi erillisiin yksittäisiin laajahkoihin teemanumerojulkaisuihin (kokousabstraktikokoelma ym.), vaikka yhdistyksen varsinainen julkaisutoiminta saakin jo tukea?

Vastaus: Varsinaisesti julkaisutuki on mitoitettu sarjan jatkuvaa normaalia julkaisemista varten. Hakemuksen lisätiedoissa voi mainita, jos avustusvuoden julkaisutoiminta tulee syystä tai toisesta kalliimmaksi kuin normaalisti. Tämä huomioidaan, jos käytettävissä olevat varat sallivat. (Koskee myös erilaisia kehittämis- ja pilotointiprojekteja.)



Kysymyksiä

Koska julkaisutuen palautuksesta tulee lasku?

Vastaus: Lasku mahdollisesta palautuksesta lähetetään tiliselvitysten tarkastuksen jälkeen ensi tilassa.



Kiitos mielenkiinnosta!

- Kommentteja?
- Palautetta ja kysymyksiä voi lähettää
- johanna.lilja@tsv.fi ; kirsi.siitonen@tsv.fi



Kysymyksiä